

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASININ IFRS KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ: ULUSLARARASI SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK STANDARTLARI KURULU

EVALUATION OF SUSTAINABILITY REPORTING IN THE SCOPE OF IFRS: INTERNATIONAL SUSTAINABILITY STANDARDS BOARD

Begüm ÖKTEM *
Recep ÖKTEM **

Öz

Finansal raporlama standartları ve muhasebe standartlarına ilişkin küresel ölçekli bir kuruluş olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) Vakfı, sürdürülebilirlik ile ilgili önemli bir adım atmış ve Kasım 2021’de Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB)’nu kurduğunu ilan etmiştir. Böylece hem finansal raporlama hem de sürdürülebilirlik raporlaması tek bir çatı altında toplanmıştır. ISSB tarafından standartların oluşumuyla ilgili son gelişme ise, Mart 2022’de, önerilen ilk iki standart ile ilgili taslak metinlerin yayınlanması ve paydaş görüşlerine sunulması olmuştur. Çalışmada sürdürülebilirlik raporlaması IFRS kapsamında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, öncelikle IFRS vakfı kısaca açıklanmış, ardından sürdürülebilirlik ile ilgili IFRS’nin standart belirleme kurulu olan ISSB açıklanarak, farklı bakışların bir araya getirilmesiyle IFRS ve ISSB’nin şekillenmesini etkileyen uluslararası kuruluşların ISSB’ye katkısı açıklanmıştır. Ardından, ISSB tarafından önerilen ilk iki standart ile ilgili taslak metinler olan; “IFRS S1 Sürdürülebilirlik ile İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanması İçin Genel Gereklilikler” ve “IFRS S2 İklimle İlgili Açıklamalar” özetlenerek, değerlendirilmiş ve çalışma sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, Sürdürülebilirlik Raporlaması, Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu

Jel Sınıflandırması: M40, M49

Abstract

The International Financial Reporting Standards (IFRS) Foundation, a global organization for financial reporting standards and accounting standards, has taken an important step in sustainability, and in November 2021, it has announced the establishment of the International Sustainability Standards Board (ISSB). Thus both financial reporting and sustainability reporting were gathered under a single roof. The

* Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Muhasebe ve Vergi Bölümü, İstanbul, E-mail: begumoktem@marmara.edu.tr , ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6175-0452>

** Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, Muhasebe ve Vergi Bölümü, İstanbul, E-mail: recep.oktem@marmara.edu.tr , ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0350-4912>

latest development in the formation of standards by the ISSB was the publication of the draft texts related to the first two proposed standards in March 2022 and submitting them to stakeholder comments. In the paper, sustainability reporting was evaluated within the scope of IFRS. In this context, first, the IFRS foundation was briefly explained, then the ISSB, the standard setting board of IFRS for sustainability, was explained, and the contribution of international organizations that affected the formation of IFRS and ISSB to the ISSB by bringing different perspectives together. Then, the draft texts of the first two standards proposed by the ISSB; “IFRS S1 General Requirements for the Disclosure of Sustainability-Related Financial Information” and “IFRS S2 Climate-Related Disclosures” were summarized and evaluated, and the paper was concluded.

Keywords: International Financial Reporting Standards, Sustainability Reporting, International Sustainability Standards Board.

JEL Classification: M40, M49

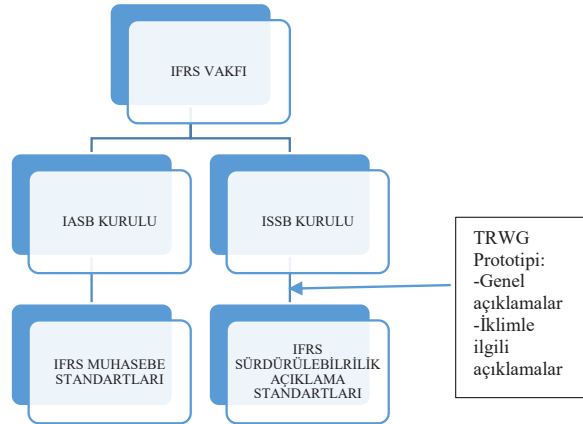
1. Giriş

İşletmelerin performansını gösteren finansal raporların, bir işletmenin performansını bütünüyle yansıtmıyorsa yansıtmadığı konusunda bir soru vardır (Higson, 2003, s.5). Bu sorudan hareketle günümüzde finansal olmayan raporlama kavramı gündeme gelmiştir. Sürdürülebilirlik odaklı hissedar ve paydaş beklentilerinin değişmesi, ileriye yönelik bilgi gereksinimi, şirket imajının artacağı beklentisi gibi nedenler de finansal olmayan raporlamaya olan ilgiyi arttırmıştır. Finansal olmayan raporlama kavramı, sürdürülebilirlik raporları olarak da ifade edilmektedir.

2. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) Vakfı

Uluslararası profesyonel muhasebe kuruluşları tarafından 1973 yılında Muhasebe Standartları Komitesi (IASC) oluşturulmuş ve Uluslararası Muhasebe Standartlarını benimsenmiştir. IASC, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu olarak yeniden yapılandırılmış ve IFRS Vakfı 2000 yılında kurulmuştur. IFRS Vakfı'nın amacı, kaliteli, anlaşılır, uygulanabilir ve küresel olarak kabul görmüş muhasebe ve sürdürülebilirlik açıklama standartlarını geliştirmektir (IFRS, 2022b).

Şekil 1:IFRS Vakfı'nda Kurullar ve Standartlar

Kaynak: KPMG, 2021a.

Şekil 1’de IFRS’nin standart belirleme kurullarına yer verilmiştir. Standartlar, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve yeni oluşturulan Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) tarafından geliştirilmiştir. IASB, IFRS Muhasebe Standartlarını belirlerken, ISSB, IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartlarını belirlemektedir. IFRS Muhasebe Standartları, bir şirketin finansal tablolarını nasıl hazırladığını belirlerken, IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları, bir şirketin değer yaratmasına yardımcı olabilecek veya engelleyebilecek sürdürülebilirlikle ilgili faktörler hakkındaki bilgileri nasıl açıkladığını belirlemektedir. İki kurul, yatırımcılara bir şirketin finansal durumu ve performansı hakkında şeffaf ve güvenilir bilgilerin yanı sıra kısa, orta ve uzun vadede kurumsal değerini yaratabilecek veya aşındırabilecek sürdürülebilirlik faktörleri hakkında bilgi sağlamak ve Standartların birbirini tamamlamasını sağlamak için yakın bir şekilde çalışacaktır (IFRS, 2022b). IFRS Vakfı, yeni yönetim kuruluna tanıtım taslağını geliştirmede hızlı bir başlangıç sağlamak bir Teknik Hazırlık Çalışma Grubu (TRWG) oluşturmuştur (KPMG, 2021b).

3. Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB)

Sürdürülebilirliğin insan hayatında önemli bir yer tutmasıyla gündeme gelen sürdürülebilirlik ile ilgili raporlamalar iktisadi hayata da yansımıştır. Ekonomik boyutlu finansal sürdürülebilirlik hedefine yönelik düzenlemeler de Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) ile ilgili çalışmalarda gündeme gelmiştir.

Küresel yatırım portföylerine sahip uluslararası yatırımcılar, şirketlerin iklim ile çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) konularında kaliteli, şeffaf, güvenilir ve karşılaştırılabilir raporlama yapması için çağrıda bulunmaktadır. Bu talebi karşılamak için IFRS Vakfı, 3 Kasım 2021’de yeni bir standart belirleme kurulu olan ISSB’nin oluşturulduğunu duyurmuştur (IFRS, 2022a). Böylece IFRS Vakfı kapsamını genişleterek, geleneksel yaklaşım olan finansal raporlamanın yanında sürdürülebilirliğe yönelik bir kuruluşu bünyesine dahil etmiştir.

ISSB’nin amacı, yatırımcılara ve diğer sermaye piyasası katılımcılarına şirketlerin sürdürülebilirlikle ilgili riskleri ve fırsatları hakkında bilgi sağlayan kapsamlı bir küresel temel (başlangıç) sunmaktır (IFRS, 2022a).

ISSB Başkanı Emmanuel Faber, bu göreve gelmesinde etkin konunun yeşil aklamaların risk haline gelmesi olduğunu belirterek, günümüz pazarındaki sorunun, şirketlerin kimsenin doğrulayamayacağı iddialarda bulunabilmesi olduğunu ifade etmiştir. Bu durumun, insanların sermaye tahsisi kararları vermesini zorlaştırdığını belirterek, küresel standartlar ile yeşil aklamaya ilişkin konuların önemli ölçüde azalacağını ifade etmiştir (IFRS, 2022e).

İklim değişikliği sorununu ele alan Birleşmiş Milletler küresel zirvesi COP26 için dünya liderleri Glasgow’da buluşurken, IFRS Vakfı, küresel finans piyasalarına iklim ve diğer sürdürülebilirlik konularında açıklama sağlamak için üç önemli gelişmeyi duyurmuştur (IFRS, 2021):

1- Yatırımcıların bilgi ihtiyaçlarını karşılamak için kapsamlı bir küresel yüksek kalitede sürdürülebilirlik açıklama standartları temel (başlangıç) çizgisi geliştirmek için yeni bir ISSB oluşturulması,

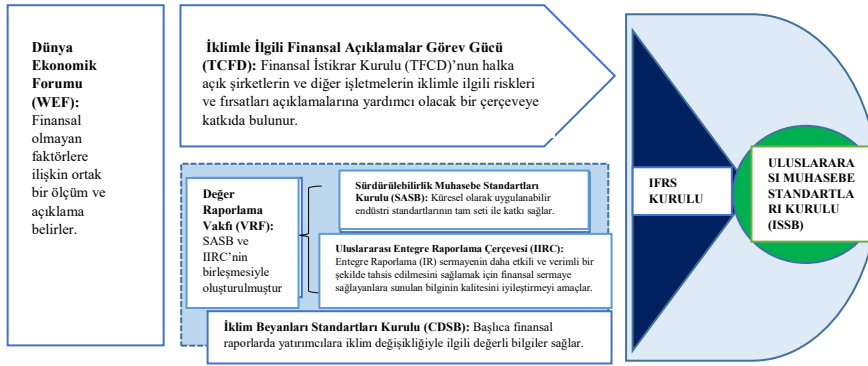
2-Önde gelen yatırımcı odaklı sürdürülebilirlik açıklama kuruluşlarının yeni yönetim kurulunda konsolide etme taahhüdü. IFRS Vakfı, İklim Beyanları Standartları Kurulu'nun (CDSB-CDP'nin bir girişimi) ve Değer Raporlama Vakfının (VRF—Entegre Raporlama Çerçevesini ve SASB Standartlarını barındıran) konsolidasyonunu Haziran 2022'ye kadar tamamlayacak,

3-ISSB için hazırlık çalışmalarını üstlenmek üzere IFRS Vakfı tarafından oluşturulan TRWG'nin geliştirdiği prototipler olan, iklim ve genel açıklama gereksinimlerinin yayınlanması. Bu prototipler, CDSB, IASB, Finansal İstikrar Kurulu'nun İklimle İlgili Finansal Açıklamalar Görev Gücü (TCFD), VRF ve Dünya Ekonomik Forumu (WEF) temsilcilerinin ortak çalışmasının sonucudur. Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO) ve Teknik Uzman Grubu tarafından desteklenmektedir.

3.1. ISSB ve IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartlarını Şekillendirmek

ISSB ve IFRS Sürdürülebilirlik açıklama standartlarının şekillenmesinde, farklı bakışların bir araya getirilmesiyle ISSB'nin oluşumunu destekleyen kuruluşlar mevcuttur.

Şekil 2: ISSB'yi kuruluş aşamasında destekleyen kuruluşlar

Kaynak: KPMG, 2021b.

Şekil 2 incelendiğinde, ISSB'yi kuruluş aşamasında ortak çalışmalar ile destekleyen kuruluşlar; CDSB, Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC), Sürdürülebilirlik Muhasebe Standartları Kurulu (SASB), TCFD, WEF ve VRF olarak görülmektedir. Ayrıca, Şekil 2'de yer almamakla birlikte, IFRS'nin muhasebe standartlarını belirleyen kuruluşu olan IASC (IASB'nin önceki ismi)'nin 1982 yılında IFAC ile imzaladığı "IASC-IFAC Karşılıklı Taahhütler" anlaşması çerçevesinde Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) ve IOSCO'nun ISSB kuruluş aşamasında yaptığı katkı açıklanmıştır (Humphrey, 2007, s.2). Bu nedenle çalışmada öncelikle ilgili kuruluşların faaliyetleri ve ISSB'ye katkısına yer verilecektir.

3.1.1. Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC)

IFAC, 1977 yılında Münih, Almanya'da 11. Dünya Muhasebeciler Kongresi'nde küresel muhasebe mesleğini kamu yararına güçlendirmek için kurulmuştur (IFAC, 2022a).

ISSB'ye Katkısı: IFAC, sürdürülebilirlikle ilgili bilgilerin raporlanmasına yönelik küresel bir sisteme doğru “İleriye Doğru Yol” haritasında, IFRS Vakfı'nı yeni bir Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) oluşturulması çağrısı yapmıştır (IFAC, 2021). “Kurumsal Yapıyı Geliştirmek/İleriye Doğru Yol” haritasında küresel bir yaklaşım benimsenerek, birbiriyle bağlantılı kurumsal raporlamanın küresel sistemini oluşturmak ve koordine etmek için yeni bir standart belirleme kurulunun gerekli olduğu belirtilmiştir. Finansal ve finansal olmayan bilgilerin kavramsal bir çerçeve aracılığıyla birbirine bağlanması gerektiği belirtilerek, entegre raporlama ilkeleri ve TCFD'nin çalışmalarının bir başlangıç noktası olması gerektiği ifade edilmiştir (IFAC, 2022b).

3.1.2. İklimle İlgili Finansal Açıklamalar Görev Gücü (TCFD)

Finansal İstikrar Kurulu, iklimle ilgili finansal bilgilerin raporlanmasını iyileştirmek ve arttırmak için İklimle İlgili Finansal Açıklamalara İlişkin Görev Gücü'nü (TCFD) oluşturmuştur (TCFD, 2022).

ISSB'ye Katkısı: ISSB'nin Teknik Hazırlama Çalışma Grubu (TRWG) tarafından hazırlanan prototipler çalışma programı iki unsurdan oluşmaktadır. Bu unsurlardan birincisinin, “TCFD tavsiyeleri ve SASB endüstri tabanlı standartları temel alan iklimle ilgili açıklamalar” olduğu belirtilmiştir (KPMG, 2021b).

3.1.3. İklim Beyanları Standartları Kurulu (CDSB)

İklim Beyanları Standartları Kurulu (CDSB), doğal-sosyal sermayeyi finansal sermaye ile eşitlemek için küresel ve kurumsal raporlama modelini ilerletmeye ve uyumlu hale getirmeye kararlı çevresel ve sosyal STK'lardan oluşan uluslararası bir iş konsorsiyumu olarak 2007 yılında kurulmuştur (CDSB, 2022). CDSB'nin iklim, su ve biyoçeşitlilik açıklamaları, çevresel ve sosyal bilgileri ile teknik rehberliği raporlamaya yönelik Çerçevesi, IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları yayınlanana kadar şirketler için geçerli ve uygulanabilir kalacaktır (CDSB, 2022).

ISSB'ye Katkısı: IFRS Vakfı, Haziran 2022'ye kadar İklim Beyanları Standartları Kurulu (CDSB) ve Değer Raporlama Vakfı (VRF)'ni konsolide edeceğini bildirmiştir. Bu, yatırımcı odaklı sürdürülebilirlik açıklama kuruluşları olan CDSB ve Değer Raporlama Vakfı'nın (VRF) Haziran 2022'ye kadar yeni ISSB'ye personel ve kaynak sağlamak üzere IFRS Vakfı'nda konsolide etme taahhüdünün ilk bölümünün tamamlandığını göstermektedir. (ISSB). Bu konsolidasyonun bir parçası olarak, CDSB personeli, ISSB'nin çalışmalarını desteklemek için temel fikri mülkiyet ve teknik varlıklarla birlikte IFRS Vakfı'na devredilmektedir (CDSB, 2022).

3.1.4. Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC)

Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC) değer yaratma, koruma veya aşınma ilgili mesajın kurumsal raporlamanın evriminde bir sonraki adım olduğu görüşünü paylaşmaktadır. Etkin ve üretken sermaye tahsisi ile sonuçlanan entegre raporlama ve düşünme döngüsü, finansal istikrar ve sürdürülebilir kalkınma için bir güç görevi görecektir (IIRC, 2021).

ISSB'ye Katkısı: IFRS Vakfı, entegre raporlamanın temel kavramları ve yol gösterici ilkeleri aracılığıyla IASB ve ISSB'nin çalışmaları arasında bağlantı kurulması konusunda tavsiyelerde bulunmak için IIRC Konseyi ile birlikte çalışmayı amaçlamaktadır (IFRS, 2022b).

3.1.5. Sürdürülebilirlik Muhasebe Standartları Kurulu (SASB)

SASB Standartları, şirketler tarafından yatırımcılara, finansal açıdan önemli sürdürülebilirlik bilgilerinin açıklanmasına rehberlik eder. 77 sektör için geçerli olan Standartlar, her bir sektördeki finansal performansla ilgili çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) konularının alt kümesini tanımlar. SASB Standartları, VRF'nin himayesinde sürdürülür (SASB, 2022).

ISSB'ye Katkısı: ISSB'nin TRWG tarafından hazırlanan prototipler çalışma programı iki unsurdan oluşmaktadır. Bu unsurlardan birincisinin, "TCFD tavsiyeleri ve SASB endüstri tabanlı standartları temel alan iklimle ilgili açıklamalar" olduğu belirtilmiştir (KPMG, 2021b).

3.1.6. Değer Raporlama Vakfı (VRF)

IIRC ve SASB 9 Haziran 2021 tarihinde VRF'yi oluşturmak için birleşmelerini resmen bildirmiştir (VRF, 2021). Değer Raporlama Vakfı, işletmelere ve yatırımcılara kurumsal değer nasıl yaratıldığı, korunduğu veya aşıldığı konusunda ortak bir anlayış geliştirmelerine yardımcı olmak için tasarlanmış kapsamlı bir kaynak paketi sunan küresel bir kâr amacı gütmeyen kuruluşur (VRF, 2021).

ISSB'ye Katkısı: Değer Raporlama Vakfı'nın, SASB ve IIRC'nin araçlarını, kaynaklarını ve ilişkilerini birleştirerek, daha tutarlı bir ortama doğru ilerlemeye ve IFRS'nin önemli çabalarını desteklemeye devam edeceği ifade edilmiştir (VRF, 2021).

3.1.7. Dünya Ekonomik Forumu (WEF)

Dünya Ekonomik Forumu, 1971 yılında kurulan, merkezi Cenevre, İsviçre'de olan ve faaliyetleri paydaş teorisi üzerine kurulu bir kuruluşur (WEF, 2022a).

ISSB'ye Katkısı: Dünya Ekonomik Forumu, başlıca standart belirleyicileri ve çerçeveleri bir araya getirmek için Etki Yönetimi Projesi (IMP) ile işbirliği yapmıştır. Forum ayrıca TRWG'nin bir üyesi olarak IFRS ile yakın iş birliği içinde çalışmıştır. Bu katkılar sayesinde Forum, Uluslararası Sürdürülebilirlik

Standartları Kurulu'nun (ISSB) devam eden sürecine katkıda bulunmuş ve artık bir standart belirleme sürecinden geçecek olan standart prototiplerinin oluşturulmasını desteklemiştir (WEF, 2022b).

3.1.8. Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü (IOSCO)

IOSCO, menkul kıymet piyasalarının düzenlemesi için küresel standart belirleyici olarak kabul edilmektedir ve 34 menkul kıymet düzenleyici kuruluşundan oluşmaktadır (IOSCO, 2021a).

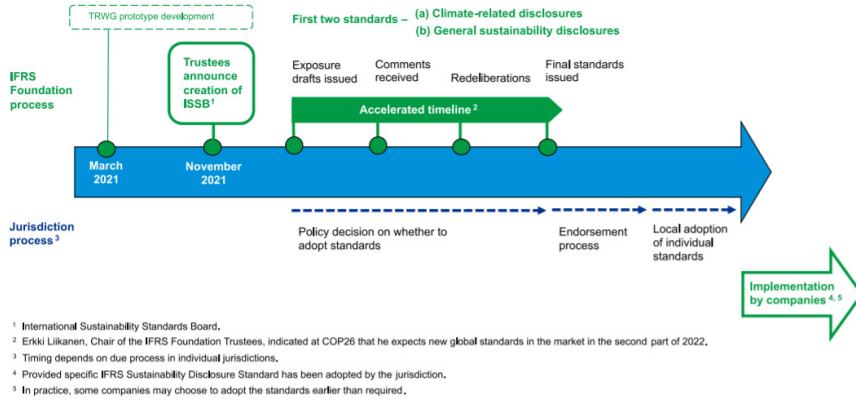
ISSB'ye Katkısı: IOSCO, IFRS vakfı izleme kurulu başkanıdır ve ISSB'nin kurulması için teknik hazırlıkları yapmaktadır. IOSCO, ISSB'nin başlangıç standartları için bir çerçeve oluşturmak ve gelecekteki standartlarını değerlendirmek için çalışırken IFRS Vakfı ile ilişki kurmak amacıyla Teknik Uzman Grubu (TEG) kurmuştur. IFRS Vakfı ise, yeni ISSB için standartların içeriğine ilişkin teknik tavsiyeler geliştirmek ve Prototipi daha da geliştirmek üzere TRWG'yi oluşturmuştur. Ayrıca, TRWG, Prototipin diğer ESG konularına nasıl genişletilebileceğini değerlendirecektir. IOSCO, TRWG'ye gözlemci olarak katılmaktadır (IOSCO, 2021b).

Ayrıca, IOSCO üyesi olan ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC), ISSB'ye ilişkin olarak diğer kuruluşların aksine, IFRS Vakfının sürdürülebilirlik standartlarını belirleme girişiminden kaçınması gerektiğini belirtmiş, bunun nedenlerini ise üç maddede özetlemiştir. 1 – Sürdürülebilirlik standartlarını finansal raporlama standartlarıyla uygunsuz bir şekilde eşitleyeceği, 2 – Vakfın önemli ve yatırımcı merkezli çalışmasını baltalayacağı ve 3 – Ciddi yönetim endişelerini arttıracacağı olarak ifade etmiştir. SEC ayrıca, muhasebe standartları ve sürdürülebilirlik standartlarının temelde farklı olduğunu, IFRS vakfının şu anki çabasında olduğu gibi ikisini eşitlemenin, yatırımcıları yanıltma riskini taşıdığını ifade etmiştir. Sürdürülebilirlik standartlarını belirlemenin, finansal muhasebe standartlarını belirlemekten daha öznel, daha az kesin, daha az odaklanmış, daha açık uçlu bir faaliyet olduğunu; sürdürülebilirlik standartlarının zaman zaman ekonomiye değinebilse de temelde ekonomik karar verme ile ilgili olmadığını ifade etmiştir (IOSCO, 2021a; SEC, 2021).

3.2. IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları, Adaptasyon ve Uygulama Adımları

IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları, adaptasyon ve uygulama adımlarında, Mart 2021'de TRWG prototip geliştirme amacıyla oluşturulmuş, Kasım 2021'de IFRS tarafından ISSB'nin kurulduğu ilan edilmiştir. Hızlandırılmış zaman çizelgesi incelendiğinde, taslakların yayınlanması, yorumların alınması, yeniden müzakereler ve yayınlanan final standartlarından oluştuğu görülmektedir. İlk iki standart; iklimle ilgili açıklamalar ve genel sürdürülebilirlik açıklamalarından oluşmaktadır. Standartların uygulama adımları ise, standartların kabul edilip edilmeyeceğine ilişkin politika karar süreci, onay süreci, standartların yerel olarak benimsenmesi ve şirketler tarafından uygulanmasında oluşmaktadır.

Şekil 3: IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları, Adaptasyon ve Uygulama Adımları

Kaynak: KPMG, 2021b.

İklimle ilgili açıklama standardının, daha geniş sürdürülebilirlik konularına ilişkin standartlar da dahil olmak üzere, ISSB tarafından yayınlanan, önerilen bir sürdürülebilirlik açıklama standartları paketinin ilki olması beklenmektedir (KPMG, 2021b).

3.3. Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) Taslak Metin

ISSB 31 Mart 2022 tarihinde, önerilen ilk iki standart hakkındaki görüşlerini paylaşmaları için paydaşlara sunmuştur (IFRS, 2022d). Bu standartlar aşağıda açıklanmıştır.

3.3.1. IFRS S1 Sürdürülebilirlik ile İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanması İçin Genel Gereklilikler Taslak Metin

IFRS S1 Sürdürülebilirlik ile İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanması İçin Genel Gereklilikler Taslak Metin özeti Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: IFRS S1 Sürdürülebilirlik ile İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanması İçin Genel Gereklilikler Taslak Metin Özeti

Giriş	
ISSB neden Taslak metin yayınlıyor?	<p>Bu teklifler, genel amaçlı finansal raporlamanın birincil kullanıcılarından (yatırımcılar, borç verenler ve diğer alacaklılar) gelen çağrılara yanıt vererek, bir işletmenin kurumsal değerini değerlendirmelerine yardımcı olmak için sürdürülebilirlikle ilgili daha tutarlı, eksiksiz, karşılaştırılabilir ve doğrulanabilir finansal bilgiler sunar.</p> <p>Sürdürülebilirlikle ilgili riskler ve fırsatlar, bir işletmenin kaynaklara bağımlılıklarından ve kaynaklar üzerindeki etkilerinden ve işletmenin bu etki ve bağımlılıklardan olumlu veya olumsuz etkilenebilecek ilişkilerden kaynaklanır.</p> <p>Bir işletmenin iş modeli örneğin su gibi doğal bir kaynağa bağlı olduğunda, söz konusu kaynağın kalitesi, bulunabilirliği ve fiyatlandırmasındaki değişikliklerden etkilenmesi muhtemeldir. Bir kuruluşun faaliyetleri, örneğin yerel topluluklar üzerinde olumsuz dış etkilere yol açtığına, daha katı hükümet düzenlemelerine ve itibara ilişkin etkilerin sonuçlarına – örneğin kuruluşun markası üzerindeki olumsuz etkisi ve daha yüksek işe alım maliyetleri gibi – maruz kalabilir.</p> <p>Kurumsal değer, kısa, orta ve uzun vadede gelecekteki nakit akışlarının tutarı, zamanlaması ve kesinliğine ilişkin beklentileri ve bu nakit akışlarının işletmenin risk profili ve finansmana erişimi ve sermaye maliyeti ışığındaki değerini yansıtır. Mali tablolarında yer alan bilgiler ve bir kuruluşun sürdürülebilirlikle ilgili mali açıklamalarında yer alan bilgiler, birincil kullanıcının kuruluşun kurumsal değerine ilişkin değerlendirmesi için temel girdilerdir.</p>
Taslak metindeki tekliflerin bir özeti	<p>Teklifler, birincil kullanıcılara eksiksiz bir sürdürülebilirlik ile ilgili finansal açıklamalar seti sağlamak ve sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgilerin açıklanması için genel gereksinimleri ortaya koymaktadır. Taslak metin, sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgi prototipinin açıklanması için genel gerekliliklere dayanmaktadır.</p> <p>Taslak Metin, TRWG tarafından geliştirilen ve Kasım 2021’de IFRS Vakfı web sitesinde yayınlanan sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgi prototipinin açıklanması için genel gerekliliklere dayanmaktadır. Prototip ve Taslak Metin, Finansal İstikrar Kurulu’nun TCFD’nin tavsiyelerini ve Aralık 2020’de sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklama standardının bir prototipinde yayınlandığı şekliyle uluslararası sürdürülebilirlik kurumlarının çerçevelerinin ve standartlarının bileşenlerini içerir. Taslak metin, sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgi prototipinin açıklanması için genel gerekliliklere dayanmaktadır.</p> <p>Taslak metin, IASB’nin Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçevesi, “UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu” ve “UMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar” ile tutarlı tanımlar ve gereklilikler için önerileri içerir.</p>

Taslak metin için geçerli olan yasal süreç hükümleri	Mütevelli heyeti, ISSB kurulurken (yani bir geçiş önlemi olarak) ISSB Başkanına ve Başkan Yardımcısına iklimle ilgili bir açıklama standardının taslak metinlerini ve/veya bir genel gereksinim açıklamasını yayınlama yetkisinin sağlanması uygun olacağını kabul etmiştir. Bu karar, Kasım 2021'de yayınlanan IFRS Vakfı Tüzüğü'nün 56. paragrafında yansıtılmaktadır. Anayasada yer alan bu hükmün etkisi, sadece taslak metinlerin ISSB'nin yeter sayısı oluşmadan yayınlanmasını sağlamaktadır. Taslak metinler halkın katılımına tabidir ve ISSB tarafından yeniden görüşülecektir. Taslak metinlere ilişkin olarak ISSB Başkanı ve Başkan Yardımcısının hakları, 21 Mart 2022 tarihinde toplanan ve ISSB Başkan ve Başkan Yardımcısı'nın yayınına itiraz etmediklerini teyit ettikleri bir toplantıda danışılan Mütevelli Heyetinin Hukuki Süreç Gözetim Komitesi tarafından gözetime tabi tutulmuştur.
Sonraki adımlar	ISSB, paydaşlardan gelen geri bildirimlere dayanarak 2022'nin ikinci yarısında Taslak metni yeniden gözden geçirmeyi ve bu tekliflere dayalı olarak ortaya çıkan IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standardını hızlı bir şekilde yayınlamayı amaçlamaktadır.
Yorum daveti	Başkan ve Başkan Yardımcısı paydaşları, Taslak metindeki teklifler hakkında yorum yapmaya davet eder.
Yanıtlayanlar için sorular	Soru 1—Genel yaklaşım; Soru 2—Amaç; Soru 3—Kapsam; Soru 4—Temel içerik; Soru 5—Raporlayan kuruluş; Soru 6—Bağlantılı bilgiler; Soru 7—Gerçeğe uygun sunum; Soru 8 - Önemlilik; Soru 9—Raporlama sıklığı; Soru 10—Bilginin yeri; Soru 11—Karşılaştırmalı bilgiler, tahmin kaynakları ve sonuç belirsizliği ve hatalar; Soru 12—Uygunluk beyanı; Soru 13—Yürürlük tarihi; Soru 14—Küresel temel; Soru 15—Dijital raporlama; Soru 16—Maliyetler, faydalar ve olası etkiler; Soru 17—Diğer yorumlar.
Son tarih	ISSB, 29 Temmuz 2022 tarihine kadar yanıtlanan ankete ilişkin tüm yazılı yorumları ve yanıtları dikkate alacaktır.
IFRS S1	
Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Şartlar	
Amaç	IFRS S1 Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanmasına İlişkin Genel Şartlar'ın amacı, bir işletmenin, genel amaçlı finansal raporlamanın birincil kullanıcıları için yararlı olan, kurumsal değeri değerlendirdiklerinde ve kuruma kaynak sağlayıp sağlamamaya karar verdiklerinde, sürdürülebilirlikle ilgili önemli riskleri ve fırsatları hakkındaki bilgileri açıklamasını zorunlu kılmaktır. Sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgiler, finansal tablolarda raporlanan bilgilerden daha geniştir ve aşağıdakilerle ilgili bilgileri içerebilir: (a) bir işletmenin sürdürülebilirlikle ilgili riskler ve fırsatlara ilişkin yönetimi ve bunları ele alma stratejisi; (b) ilgili finansal tablolarda muhasebeleştirilme kriterlerini henüz karşılamayan gelecekteki giriş ve çıkışlarla sonuçlanabilecek işletme tarafından alınan kararlar; (c) İnsanlarla, gezegenle ve ekonomiyle olan ilişkileri ve bunlar üzerindeki etkileri ve bağımlılıkları gibi üstlendiği eylemlerin bir sonucu olarak işletmenin itibarı, performansı ve beklentileri; ve (d) İşletmenin bilgiye dayalı varlık geliştirmesi.

Kapsam	İşletme, bu [taslak] Standardı, sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgileri IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartlarına uygun olarak hazırlarken ve açıklarken uygular. Bir işletme, ilgili finansal tablolarının IFRS Muhasebe Standartlarına veya diğer Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (GAAP)'ne uygun olarak hazırlanması durumunda, IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartlarını uygulayabilir. Genel amaçlı finansal raporlamanın birincil kullanıcıları tarafından bir işletmenin kurumsal değerine ilişkin değerlendirmeleri etkilemesi makul olarak beklenemeyen, sürdürülebilirlikle ilgili riskler ve fırsatlar, bu [taslak] Standardın kapsamı dışındadır.
Temel içerik	İşletme aşağıdakiler hakkında açıklamalar yapar: (a) yönetim—kuruluşun sürdürülebilirlikle ilgili riskleri ve fırsatları izlemek ve yönetmek için kullandığı yönetim süreçleri, kontrolleri ve prosedürleri; (b) strateji—kısa, orta ve uzun vadede işletmenin iş modelini ve stratejisini etkileyebilecek sürdürülebilirlikle ilgili riskleri ve fırsatları ele almaya yönelik yaklaşım; (c) risk yönetimi—kuruluşun sürdürülebilirlikle ilgili riskleri belirlemek, değerlendirmek ve yönetmek için kullandığı süreçler; ve (d) metrikler ve hedefler—sürdürülebilirlikle ilgili riskler ve fırsatlarla ilgili olarak kuruluşun performansını zaman içinde değerlendirmek, yönetmek ve izlemek için kullanılan bilgiler.
1-Yönetim	Yönetim üzerine sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaların amacı, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının sürdürülebilirlikle ilgili riskleri ve fırsatları izlemek ve yönetmek için kullanılan yönetim süreçlerini, kontrollerini ve prosedürlerini anlamalarını sağlamaktır.
2 – Strateji	Strateji üzerine sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaların amacı, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının bir işletmenin sürdürülebilirlikle ilgili önemli riskleri ve fırsatları ele alma stratejisini anlamalarını sağlamaktır. Sürdürülebilirlikle ilgili riskler ve fırsatlar: İşletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, kısa, orta veya uzun vadede, işletmenin iş modelini, stratejisini ve nakit akışlarını, finansmana erişimini ve sermaye maliyetini etkilemesi makul olarak beklenebilecek sürdürülebilirlikle ilgili önemli riskleri ve fırsatları anlamalarını sağlayan bilgileri açıklar. Strateji ve karar verme: İşletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, sürdürülebilirlikle ilgili önemli risklerin ve fırsatların stratejisi ve karar alma süreçleri üzerindeki etkilerini anlamalarını sağlayan bilgileri açıklar. Finansal durum, finansal performans ve nakit akışları: İşletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, sürdürülebilirlikle ilgili önemli risk ve fırsatların finansal durumu, finansal performansı ve raporlama dönemine ilişkin nakit akışları üzerindeki etkilerini ve kısa, orta ve uzun vadede beklenen etkileri anlamalarını sağlayan bilgileri açıklar. İşletme, bunu yapmadığı sürece nicel bilgileri açıklar. Bir işletme nicel bilgi sağlayamıyorsa, nitel bilgi sağlar. Dayanıklılık: İşletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, sürdürülebilirlikle ilgili önemli risklerden kaynaklanan belirsizliklere uyum sağlama kapasitesini anlamalarını sağlayan bilgileri açıklar.

3-Risk yönetimi	Risk yönetimine ilişkin sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaların amacı, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, sürdürülebilirlikle ilgili risklerin ve fırsatların belirlendiği, değerlendirildiği ve yönetildiği süreci veya süreçleri anlamalarını sağlamaktır.
4-Metrikler ve hedefler	Metrikler ve hedeflerle ilgili sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaların amacı, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının bir işletmenin sürdürülebilirlikle ilgili önemli risk ve fırsatlarını nasıl ölçtüğünü, izlediğini ve yönettiğini anlamasını sağlamaktır.
Genel Özellikler	
1-Raporlayan kuruluş	Bir işletmenin sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaları, ilgili genel amaçlı finansal tablolarla aynı raporlayan işletme için olacaktır. Örneğin, raporlayan işletme bir grup ise, konsolide finansal tablolar bir ana ortaklık ve onun bağlı ortaklıkları için olacaktır.
2 – Bağlantılı bilgi	İşletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının sürdürülebilirlikle ilgili çeşitli riskler ve fırsatlar arasındaki bağlantıları ve bu riskler ve fırsatlar hakkındaki bilgilerin genel amaçlı finansal tablolardaki bilgilerle nasıl bağlantılı olduğunu değerlendirmelerine olanak tanıyan bilgileri sağlar.
3 – Gerçeğe uygun sunum	Sürdürülebilirlikle ilgili eksiksiz bir finansal açıklamalar seti, bir işletmenin maruz kaldığı sürdürülebilirlikle ilgili riskleri ve fırsatları gerçeğe uygun bir şekilde sunacaktır. Gerçeğe uygun sunum, bu [taslak] Standartta belirtilen ilkelere uygun olarak sürdürülebilirlikle ilgili risklerin ve fırsatların gerçeğe uygun temsilini gerektirir. Bu [taslak] Standart, bir işletmenin maruz kaldığı sürdürülebilirlikle ilgili tüm önemli riskler ve fırsatlar hakkında önemli bilgileri açıklamasını gerektirir.
4 – Önemlilik	Sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgiler, bu bilgilerin atlanması, yanlış belirtilmesi veya gizlenmesinin, genel amaçlı finansal raporlamanın birincil kullanıcılarının raporlayan kuruluş hakkında bilgi sağlayan bu raporlamaya dayanarak aldıkları kararları etkilemesi makul olarak beklenebiliyorsa önemlidir. Sürdürülebilirlikle ilgili önemli finansal bilgiler, birincil kullanıcıların bir işletmenin kurumsal değerine ilişkin değerlendirmelerini etkilemesi makul olarak beklenebilecek faktörlere ilişkin bilgiler sağlar. Önemlilik, işletmenin genel amaçlı finansal raporlaması bağlamında, bilgilerin ilgili olduğu kalemlerin niteliğine veya büyüklüğüne veya her ikisine dayalı olarak işletmeye özgü bir yönüdür. Bu açıklamadan elde edilen bilgiler önemli değilse, işletmenin bir IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standardı tarafından zorunlu kılınan belirli bir açıklama yapmasına gerek yoktur.
5-Karşılaştırmalı bilgi	İşletme, cari dönemde açıklanan tüm metrikler için önceki döneme ilişkin karşılaştırmalı bilgileri açıklar. Bu tür bilgiler, cari dönemin sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalarının anlaşılmasıyla ilgili olduğunda, işletme ayrıca sürdürülebilirlikle ilgili açıklayıcı ve tanımlayıcı finansal açıklamalar için karşılaştırmalı bilgileri açıklar. İşletme, sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalar sağlarken, güncellenmiş tahminleri yansıtan karşılaştırmalı bilgileri açıklar.
6-Raporlama sıklığı	Bir işletme, sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalarını ilgili finansal tablolarıyla aynı zamanda raporlar ve sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalar, finansal tablolarla aynı raporlama dönemi için yapılır.

7-Bilginin yeri	Bir işletme için geçerli olan herhangi bir düzenlemeye veya diğer gerekliliklere tabi olarak, genel amaçlı finansal raporlamasında sürdürülebilirlikle ilgili finansal bilgilerin açıklanacağı çeşitli olası yerler vardır. Sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalar, yönetim yorumlarının bir işletmenin genel amaçlı finansal raporlamasının bir parçasını oluşturması durumunda, işletmenin yönetim yorumuna dahil edilebilir. Yönetim yorumu, yönetimin tartışması ve analizi, işletme ve mali inceleme, entegre rapor ve stratejik rapor dahil olmak üzere çeşitli isimlerde raporlar tarafından bilinebilir veya bunlara dahil edilebilir.
8-Tahmin kaynakları ve sonuç belirsizliği	Metrikler doğrudan ölçülemediğinde ve yalnızca tahmin edileildiğinde, ölçüm belirsizliği ortaya çıkar. Makul tahminlerin kullanılması, sürdürülebilirlikle ilgili metriklerin hazırlanmasının önemli bir parçasıdır ve tahminler doğru bir şekilde tanımlanıp açıklanmışsa, bilgilerin yararlılığını azaltmaz. İşletme, açıkladığı önemli tahmin belirsizliği olan metrikleri belirler, tahmin belirsizliklerinin kaynaklarını ve yapısını ve belirsizlikleri etkileyen faktörleri açıklar.
9-Hatalar	Önceki dönem hataları, işletmenin bir veya daha fazla önceki döneme ilişkin sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamalarındaki eksiklikler ve yanlışlıklardır. Bu dönemde tespit edilen olası cari dönem hataları, genel amaçlı finansal raporlamanın yayınlanmasına izin verilmeden önce düzeltilir. Bununla birlikte, önemli hatalar bazen sonraki bir döneme kadar bulunmaz. Bir hatanın önceki işlemler üzerindeki etkisini belirlemek mümkün olmadığında işletme, hatayı mümkün olan en erken tarihten itibaren düzeltmek için karşılaştırmalı bilgileri yeniden düzenler.
10-Uygunluk beyanı	Sürdürülebilirlikle ilgili finansal açıklamaları, IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartlarının ilgili tüm hükümlerine uyan bir işletme, açık ve koşulsuz bir uygunluk beyanı içermelidir.

Kaynak: IFRS, 2022, [Draft] IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information.

3.3.2. IFRS S2 İklimle İlgili Açıklamalar Taslak Metin

IFRS S2 İklimle İlgili Açıklamalar Taslak Metin özeti Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2: IFRS S2 İklimle İlgili Açıklamalar Taslak Metin Özeti

Giriş	
ISSB neden Taslak metin yayınlıyor?	Taslak metin, tutarlı ölçümler ve standartlaştırılmış nitel açıklamalar dahil olmak üzere daha tutarlı, eksiksiz, karşılaştırılabilir ve doğrulanabilir bilgiler için iklimle ilgili risk ve fırsatların işletmenin finansal durumu ve finansal performansını, kısa, orta ve uzun vadede işletmenin gelecekteki nakit akışlarının tutarını ve iş modelini nasıl etkilediğine yardımcı olmak için, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarından gelen çağrılara yanıt olarak geliştirilmiştir.

<p>Taslak metindeki tekliflerin bir özeti</p>	<p>Taslak metindeki öneriler, iklimle ilgili risk ve fırsatların belirlenmesi, ölçülmesi ve açıklanması için gereklilikleri ortaya koymaktadır. Taslak metin amacı, bir işletmenin iklimle ilgili risklere ve fırsatlara maruz kalması hakkında bilgi vermesini istemektir. Bu bilgiler, işletmenin genel amaçlı finansal raporlamasının bir parçası olarak sağlanan diğer bilgilerle birlikte, bilgi kullanıcılarına, kısa, orta ve uzun vadede işletmenin gelecekteki nakit akışlarını, bunların tutarları, zamanlaması ve kesinliği de dahil olmak üzere değerlendirmelerinde yardımcı olacaktır. Bu bilgi, kullanıcılar tarafından bu nakit akışlarına atfedilen değerle birlikte, işletmenin kurumsal değerinin değerlendirilmesini sağlar.</p> <p>Taslak Metin, TRWG tarafından geliştirilen ve Kasım 2021'de IFRS Vakfı web sitesinde yayınlanan iklimle ilgili açıklama prototipine dayanmaktadır.</p> <p>Taslak metin, bir işletmenin genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının aşağıdakileri anlamasını sağlayan bilgileri sağlamasını gerektirir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yönetim—bir kuruluşun iklimle ilgili riskleri ve fırsatları izlemek ve yönetmek için kullandığı yönetim süreçleri, kontrolleri ve prosedürleri; • strateji—kısa, orta ve uzun vadede bir kuruluşun iş modelini ve stratejisini geliştirebilecek, tehdit edebilecek veya değiştirebilecek iklimle ilgili riskler ve fırsatlar, • risk yönetimi—bir kurum tarafından iklimle ilgili risklerin ve fırsatların nasıl belirlendiği, değerlendirildiği, yönetildiği ve hafifletildiği; • metrikler ve hedefler—bir kuruluşun iklimle ilgili riskler ve fırsatlarla ilgili performansını yönetmek ve izlemek için kullanılan metrikler ve hedefler,
<p>Taslak metin için geçerli olan yasal süreç hükümleri</p>	<p>Mütevelli heyeti ISSB kurulurken (yani, bir geçiş önlemi olarak) ISSB Başkanı ve Başkan Yardımcısına, iklimle ilgili bir açıklama standardının taslak metinlerini ve/veya bir genel gereksinim açıklamasını yayımlama yetkisinin sağlanması uygun olacağını kabul etmiştir. Bu karar, Kasım 2021'de yayınlanan IFRS Vakfı Tüzüğü'nün 56. paragrafında yansıtılmaktadır. Anayasada yer alan bu hükmün etkisi, sadece taslak metinlerin ISSB'nin yeterli sayı oluşmadan yayınlanmasını sağlamaktır. Taslak metinler halkın katılımına tabidir ve ISSB tarafından yeniden görüşülecektir. Taslak metinlere ilişkin olarak ISSB Başkanı ve Başkan Yardımcısının hakları, 21 Mart 2022 tarihinde toplanan ve ISSB Başkan ve Başkan Yardımcısı'nın yayınına itiraz etmediklerini teyit ettikleri bir toplantıda danışılan Mütevelli Heyetinin Hukuki Süreç Gözetim Komitesi tarafından gözetime tabi tutulmuştur.</p>
<p>Sonraki adımlar</p>	<p>ISSB, paydaşlardan gelen geri bildirimlere dayanarak 2022'nin ikinci yarısında Taslak metni yeniden gözden geçirmeyi ve bu tekliflere dayalı olarak ortaya çıkan IFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standardını hızlı bir şekilde yayınlamayı amaçlamaktadır.</p>
<p>Yorum daveti</p>	<p>Başkan ve Başkan Yardımcısı paydaşları, Taslak metindeki teklifler hakkında yorum yapmaya davet eder.</p>
<p>Yanıtlayanlar için sorular</p>	<p>Soru 1—Taslak metnin amacı; Soru 2 – Yönetim; Soru 3 – İklimle ilgili risklerin ve fırsatların belirlenmesi; Soru 4—Bir kuruluşun değer zincirindeki iklimle ilgili risklerin ve fırsatların konsantrasyonları; Soru 5 – Geçiş planları ve karbon denkleştirmeleri; Soru 6 – Mevcut ve beklenen etkiler ; Soru 7-İklim direnci; Soru 8-Risk yönetimi; Soru 9—Endüstriler arası metrik kategoriler ve sera gazı emisyonları; Soru 10 – Hedefler; Soru 11—Sektöre dayalı gereksinimler; Soru 12—Maliyetler, faydalar ve olası etkiler; Soru 13—Doğrulanabilirlik ve uygulanabilirlik; Soru 14 – Yürürlük tarihi; Soru 15 – Dijital raporlama; Soru 16-Küresel temel; Soru 17 – Diğer yorumlar.</p>
<p>Son tarih</p>	<p>ISSB, 29 Temmuz 2022 tarihine kadar yanıtlanan ankete ilişkin tüm yazılı yorumları ve yanıtları dikkate alacaktır.</p>

IFRS S2 İklimle İlgili Açıklamalar	
Amaç	IFRS S2 İklimle İlgili Açıklamalar'ın amacı, bir işletmenin iklimle ilgili önemli risklere ve fırsatlara maruz kalmasıyla ilgili bilgileri açıklamasını zorunlu kılmak ve işletmenin genel amaçlı finansal raporlamasının kullanıcılarının şunları yapmasına olanak sağlamaktır: (a) iklimle ilgili önemli risklerin ve fırsatların işletmenin kurumsal değeri üzerindeki etkilerini değerlendirmek; (b) İşletmenin kaynak kullanımının ve bunlara karşılık gelen girdilerin, faaliyetlerin, çıktıların ve sonuçların, işletmenin iklimle ilgili önemli risk ve fırsatlara karşı tepkisini ve yönetimine yönelik stratejisini nasıl desteklediğini anlamak; ve (c) işletmenin planlamasını, iş modelini ve operasyonlarını iklimle ilgili önemli risklere ve fırsatlara uyarlama yeteneğini değerlendirmek.
Kapsam	Bu [taslak] Standart aşağıdakiler için geçerlidir: (a) Aşağıdakiler dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, işletmenin maruz kaldığı iklimle ilgili riskler: (i) iklim değişikliğinden kaynaklanan fiziksel riskler (fiziksel riskler); (ii) daha düşük karbonlu bir ekonomiye geçişle ilişkili riskler (geçiş riskleri); (b) işletmenin kullanabileceği iklimle ilgili fırsatlar.
Yönetim	Yönetişim üzerine iklimle ilgili finansal açıklamaların amacı, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, iklimle ilgili riskleri ve fırsatları izlemek ve yönetmek için kullanılan yönetim süreçlerini, kontrollerini ve prosedürlerini anlamalarını sağlamaktır.
Strateji	Stratejiyle ilişkin iklimle ilgili finansal açıklamaların amacı, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının bir kuruluşun iklimle ilgili önemli riskleri ve fırsatları ele alma stratejisini anlamalarını sağlamaktır. İklimle ilgili riskler ve fırsatlar: İşletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, kısa, orta veya uzun vadeli, işletmenin iş modelini, stratejisini ve nakit akışlarını, finansmana erişimini ve sermaye maliyetini makul olarak etkilemesi beklenebilecek, iklimle ilgili önemli riskleri ve fırsatları anlamalarını sağlayan bilgileri açıklar. Strateji ve karar verme: İşletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının iklimle ilgili önemli risklerin ve fırsatların, geçiş planları da dahil olmak üzere stratejisi ve karar verme süreci üzerindeki etkilerini anlamalarını sağlayan bilgileri açıklar. Finansal durum, finansal performans ve nakit akışları: İşletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, iklimle ilgili önemli risklerin ve fırsatların finansal durumu, finansal performansı ve raporlama dönemi için nakit akışları üzerindeki etkilerini ve kısa, orta ve uzun vadede beklenen etkileri anlamalarını sağlar. İlgili riskler ve fırsatlar, işletmenin finansal planlamasına dahil edilir. İşletme, bunu yapamadığı sürece nicel bilgileri açıklar. Bir işletme nicel bilgi sağlayamıyorsa, nitel bilgi sağlar. İklim direnci: Bir işletme, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, kuruluşun stratejisinin (iş modeli dahil) iklimle ilgili değişikliklere, gelişmelere veya belirsizliklere karşı dayanıklılığını anlamalarını sağlayan bilgileri, kuruluşun iklimle ilgili tanımlanmış önemli risk ve fırsatları ve ilgili belirsizlikleri dikkate alarak açıklar.
Risk yönetimi	Risk yönetimine ilişkin iklimle ilgili finansal açıklamaların amacı, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, iklimle ilgili risklerin ve fırsatların belirlendiği, değerlendirildiği ve yönetildiği süreci veya süreçleri anlamalarını sağlamaktır.
Metrikler ve hedefler	Metrikler ve hedeflerle ilgili iklimle ilgili finansal açıklamaların amacı, genel amaçlı finansal raporlama kullanıcılarının, bir kuruluşun iklimle ilgili önemli riskleri ve fırsatları nasıl ölçtüğünü, izlediğini ve yönettiğini anlamalarını sağlamaktır.

ISSB, 29 Temmuz 2022'de sona eren 120 günlük istişare dönemi boyunca teklifler hakkında geri bildirim istemektedir. Tekliflerle ilgili geri bildirimleri 2022'nin ikinci yarısında gözden geçirmeyi ve yeni Standartları yıl sonuna kadar yayınlamayı hedeflemektedir (IFRS, 2022c).

Taslak metinler ile ilişkin olarak IIRC, CDSB, Küresel Raporlama Girişimi (GRI)'nin teknik gruplarında yer alan, muhasebe alanında Prof. Carrol Adams'ın ISSB'ye ilişkin yorum mektubunda, genel çerçevenin karışık ve kusurlu olduğu belirtilmiş, anahtar tanımların kesin olmadığı ve uygulanmasının sorunlu olduğu bildirilmiştir. Aynı zamanda IFRS Vakfı, GRI Standartlarının kullanımını teşvik etmemekte, ancak SASB ve CDSB Standartlarının kullanımını teşvik etmektedir. Adams, IFRS Vakfı'nın sürdürülebilirlik raporlaması için başlangıç noktası olarak GRI Standartlarının zorunlu kullanımını teşvik etmesini tavsiye etmiştir. Bu, ISSB'nin kurumsal değer değerlendirmesiyle doğrudan ilgili konuları belirlemeye odaklanmasını sağlayacaktır. Bir diğer husus, yeşil aklama konusunun önlenemeyeceği, aksine gelişeceği ve açıklamaların denetlenmesinin zor olacağıdır. Raporlayan işletmeler risklerin kurumsal değeri nasıl etkileyebileceği konusunda bilgi sahibi değildir ve etki üzerine raporlama ISSB'nin odak noktası olmadığından yeşil aklamaların daha kolay hale geleceği belirtilmiştir (Adams, 2022).

Sonuç

IFRS Vakfı, Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB)'ye ilişkin önerilen ilk iki standardı yayınlayarak, görüşlerini paylaşımları için paydaşlara sunmuştur. Taslak Standartlarla ilgili genel bir değerlendirme yapılacak olursa, taslak metinlerdeki terimlerin (kurumsal değer vb.) ve ilgili örneklerin açık ve net bir şekilde ifade edilmediği gözlenmiştir. Diğer bir husus ise, bu taslak standartlarla ilgili endişe kaynağının, yasal süreçlerinde ISSB'nin yeter sayısı oluşmadan, ISSB Başkanı ve Başkan yardımcısı tarafından taslak metinlerin yayınlanmasıdır. Mütevelli heyeti tarafından kabul edilen bu durumun, sürecin hızlandırılması için bir geçiş önlemi olarak alındığı bildirilmektedir. Ayrıca taslak metinler için istişare süreci başlatılmıştır ve 29 Temmuz 2022'ye kadar devam edeceği belirtilmiştir. Bu nedenle istişare süreci sona erince, paydaş geri bildirimlerinin dikkate alınması önemlilik arz etmektedir.

IFRS bünyesinde Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) olarak iki ayrı kurulun var olması, bu kurumların hangisinin diğerine yakınsayacağı sorusunu akla getirmektedir. Bu durumla ilgili olarak, ISSB oluşumunda IFRS Muhasebe Standartlarına benzer bir yaklaşım kullanılmıştır ve IFRS S1 Sürdürülebilirlik ile İlgili Finansal Bilgilerin Açıklanması İçin Genel Gereklilikler Taslak Metin oluşturulurken, IASB'nin finansal raporlamaya ilişkin kavramsal çerçevesi, "UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" ve "UMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar" ile tutarlı tanımlar ve gereklilikler için önerileri içermektedir (IFRS, [Draft] IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-Related Financial Information, 2022). Bu nedenle, ISSB'nin IFRS'ye yakınsadığını söylemek mümkündür.

Dünyada finansal olmayan raporlama ile ilgili son gelişmeler IFRS kapsamında incelendiğinde, öncelikle finansal raporlama ile ilgili standart kurulu olan IFRS'nin Kasım 2021'de sürdürülebilirlik standartları ile ilgili kurul olan Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB)'ni oluşturması ve ISSB'nin sürdürülebilirlik açıklama standartları prototipinin SASB'ın iklimle ilgili açıklamaları kapsamı, ardından IFRS'nin İklim Beyanları Standartları Kurulu (CDSB) ve Değer Raporlama Vakfı (VRF)'ni konsolide edeceğini bildirmesi ve son olarak Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi (IIRC) ve Sürdürülebilirlik Muhasebe Standartları Kurulu (SASB) Haziran 2021'de birleşerek Değer Raporlama Vakfı (VRF)'ni oluşturması, raporlamanın küresel ölçekte tek bir sürdürülebilirlik raporlama standardı oluşumuna doğru evrildiğini göstermektedir. Sürdürülebilirlik raporlamasına ilişkin tek bir raporlama standardı veya çerçevesi ile daha yüksek kalitede ve küresel ölçekli standartların oluşumu sağlanarak, raporlamada karşılaştırılabilirlik ve tutarlılık mümkün hale gelecektir.

Kaynakça

- Adams, C. (2022). Responses to the IFRS Foundation and ISSB's first Exposure Draft. <https://drcaroladams.net> (Erişim Tarihi: 21.06.2022)
- Climate Disclosure Standards Board. (2022). <https://www.cdsb.net/> (Erişim Tarihi: 10.01.2022)
- Humphrey, C. (2007). IFAC – The First Fifteen Years: 1977-1992, Manchester Business School, England and Anne Loft, Lund University, Sweden, Mayıs 2007. https://www.ifac.org/system/files/downloads/IFAC_History_Article_The_First_Fifteen_Years.pdf (Erişim Tarihi: 10.01.2022)
- Higson, A. (2003). *Financial Reporting: Theory & Practice*, 2003, Sage Publications: London.
- International Federation of Accountants. (2022a). <https://www.ifac.org/> (Erişim Tarihi: 10.01.2022)
- International Federation of Accountants. (2022b). Enhancing Corporate Reporting: The Way Forward, <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/IFAC-Enhancing-Corporate-Reporting-The-Way-Forward.pdf> (Erişim Tarihi: 20.01.2022)
- International Federation of Accountants. (2021). <https://www.ifac.org/news-events/2021-07/ifac-welcomes-ifrs-foundation-constitutional-amendments-establish-new-issb> (Erişim Tarihi: 20.01.2022)
- International Financial Reporting Standards. (2022a). "About the International Sustainability Standards Board", <https://www.ifrs.org/groups/international-sustainability-standards-board/> (Erişim Tarihi: 20.01.2022)
- International Financial Reporting Standards. (2022b). <https://www.ifrs.org/about-us/> (Erişim Tarihi:20.01.2022)
- International Financial Reporting Standards. (2021). News and events, IFRS Foundation announces ISSB, consolidation with CDSB and VRF, & prototype publication, <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2021/11/ifrs-foundation-announces-issb-consolidation-with-cdsb-vrf-publication-of-prototypes/> (Erişim Tarihi:10.01.2022)
- International Financial Reporting Standards. (2022c). <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2022/03/issb-delivers-proposals-that-create-comprehensive-global-baseline-of-sustainability-disclosures/> (Erişim Tarihi:10.01.2022)
- International Financial Reporting Standards. (2022d). www.ifrs.org/news-and-events/news (Erişim Tarihi: 20.04.2022)

- International Financial Reporting Standards. (2022, Mart). [Draft] IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/project/general-sustainability-related-disclosures/exposure-draft-ifrs-s1-general-requirements-for-disclosure-of-sustainability-related-financial-information.pdf> (Erişim Tarihi: 20.04.2022)
- International Financial Reporting Standards. (2022e). <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2022/02/interview-with-new-ISSB-Chair-Emmanuel-Faber/> (Erişim Tarihi:25.03.2022)
- International Financial Reporting Standards. (2022, Mart). [Draft] IFRS S2 Climate-related Disclosures. <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/project/climate-related-disclosures/issb-exposure-draft-2022-2-climate-related-disclosures.pdf> (Erişim Tarihi: 20.04.2022)
- International Integrated Reporting Framework. (2021). <https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2021/01/InternationalIntegratedReportingFramework.pdf> (Erişim Tarihi:10.01.2022)
- International Organization of Securities Commissions (2021a). <https://www.iosco.org/news/pdf/IOSCONEWS599.pdf> (Erişim Tarihi: 10.01.2022)
- International Organization of Securities Commissions. (2021b). Report on Sustainability-related Issuer Disclosures Final Report. <https://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD678.pdf> (Erişim Tarihi: 10.01.2022)
- Klynveld Peat Marwick Goerdeler (2021a). Get Ready For ISSB Sustainability Disclosures. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2021/12/issb-sustainability-disclosures.pdf> (Erişim Tarihi:10.02.2022)
- Klynveld Peat Marwick Goerdeler (2021b). New Sustainability Standard Board, <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2021/11/isbb-wa-printable.pdf> (Erişim Tarihi:10.01.2022)
- Sustainability Accounting Standards Board. (2022). <https://www.sasb.org/about/> (Erişim Tarihi:08.01.2022)
- Securities and Exchange Commission. (2021). <https://www.sec.gov/news/public-statement/peirce-ifrs-2021-07-01> (Erişim Tarihi:08.01.2022)
- Task Force on Climate-related Financial Disclosures. (2022). <https://www.fsb-tcfd.org/> (Erişim Tarihi:08.01.2022)
- World Economic Forum. (2022a). <https://www.weforum.org/about/world-economic-forum/> (Erişim Tarihi:08.01.2022)
- World Economic Forum. (2022b). <https://www.weforum.org/our-impact/stakeholder-capitalism-50-companies-adopt-esg-reporting-metrics/> Erişim Tarihi:08.01.2022
- Value Reporting Foundation. Press Release. <https://www.valuereportingfoundation.org/news/iirc-and-sasb-form-the-value-reportingfoundation-providing-comprehensive-suite-oftools-to-assess-manage-and-communicate-value/> (Erişim Tarihi:15.02.2022)

EVALUATION OF SUSTAINABILITY REPORTING IN THE SCOPE OF IFRS: INTERNATIONAL SUSTAINABILITY STANDARDS BOARD

Begüm ÖKTEM *
Recep ÖKTEM **

The issue of whether the financial reports showing the business performance fully reflect the performance of a business has brought the concept of non-financial reporting to the agenda today. Reasons such as change in sustainability-oriented shareholder and stakeholder expectations, the need for future information, the expectation that the company image will increase, has also enhanced interest in non-financial reporting. The concept of non-financial reporting is also expressed as sustainability reports.

The International Financial Reporting Standards (IFRS) Foundation, which is the global organization that sets the standard for financial reporting standards, announced in November 2021 that it had established the International Sustainability Standards Board (ISSB), which is the standard-setting body for sustainability. With the creation of ISSB, both financial reporting and sustainability reporting were combined under a single institution under IFRS. Thus, it is expected that capital costs will decrease by ensuring that both financial data and non-financial data are used in a uniform accounting language in the reporting of enterprises. In addition, it will be possible for businesses to reduce reporting costs.

The organizations supporting ISSB in its foundation are as follows: Climate Disclosure Standards Board (CDSB), International Integrated Reporting Framework (IIRC), Sustainability Accounting Standards Board (SASB), Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), World Economic Forum (WEF), Value Reporting Foundation (VRF), International Federation of

* Assoc. Prof. Dr., Marmara University, Accounting and Tax Department, Istanbul, E-mail: begumoktem@marmara.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6175-0452>

** Assist. Prof. Dr., Marmara University, Accounting and Tax Department, Istanbul, E-mail: recep.oktem@marmara.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0350-4912>

Accountants (IFAC) and International Organization of Securities Commissions (IOSCO). The contribution of these organizations to the formation of ISSB is explained.

The latest development in the formation of standards by the ISSB has the publication of the draft texts on the first two proposed standards in March 2022. Therefore, in this paper, sustainability reporting has evaluated within the scope of IFRS. In this context, first, the IFRS foundation has explained and IFRS's standard setting bodies have included. The standards were developed by the International Accounting Standards Board (IASB) and the newly created ISSB. While the IASB sets the IFRS Accounting Standards, the ISSB sets the IFRS Sustainability Disclosure Standards. Subsequently, ISSB foundation has explained and organizations that supported the formation of ISSB are explained. Then, the draft texts of the first two standards proposed by the ISSB; "IFRS S1 General Requirements for the Disclosure of Sustainability-Related Financial Information" and "IFRS S2 Climate-Related Disclosures" has summarized and evaluated, and the paper has concluded. When a general assessment is made of these Draft Standards, the terms in the draft texts (corporate value, etc.) and related examples are not clearly stated. Another point of concern regarding these draft standards is the publication of draft texts by the ISSB President and Vice-President before the ISSB quorum has been established in their legal process. It is reported that this situation, which has accepted by the board of trustees, has taken as a transitional measure to speed up the process. In addition, the consultation process for the draft texts has been initiated for 120 days. In this stage, it is important to consider stakeholder feedback.

The existence of two separate boards under IFRS, the International Accounting Standards Board (IASB) and the International Sustainability Standards Board (ISSB), raises the question of which of these institutions will converge to the other. Regarding this situation, a similar approach to the IFRS Accounting Standards was used in the creation of the ISSB. Besides, in the creation of "[Draft] IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information", the IASB's conceptual framework for financial reporting, "IAS 1 Presentation of Financial Statements" and "IAS 8 Accounting Policies, Changes and Errors in Accounting Estimates" standards, has involved consistent definitions and recommendations for requirements. Therefore, it is possible to say that ISSB converged to IFRS.

When the latest developments in non-financial reporting in the world are examined within the scope of IFRS, first of all, IFRS, which is the standard body for financial reporting, established ISSB, which is the body related to sustainability standards, in November 2021, and the ISSB sustainability disclosure standards prototype covers SASB's climate-related disclosures, subsequently announce that IFRS will consolidate CDSB and VRE, and finally, IIRC and SASB merged in June 2021 to form VRE, shows that reporting has evolved towards the formation of a single sustainability reporting standard on a global scale.

With a single reporting standard or framework for sustainability reporting, higher quality and global-scale standards will be established, and comparability and consistency in reporting will be possible.